

LAGUTSKOTTETS betänkande N:o 4/-28 med anledning av vicetalmannen Oscar Bomansons m.fl:s petition om uppdragande åt landskapsnämnden att till landstinget inkomma med förslag till lag om utövande av lösningsrätt vid försäljning av fastighet i landskapet Åland.

Med anledning av förenämnda petition, som av landstinget remitterats till lagutskottets utlåtande, får utskottet värdsammast framhålla följande:

Den lag om utövande av lösningsrätt vid försäljning av fastighet i landskapet Åland, som av riksdagen antagits den 4 oktober 1927, blev av landstinget, vid senaste höstsession avböjd på sådan grund, att ordalydelsen av § 5 i den s.k. garantilagen, på vilket lagrum berörda lag byggde, icke hade sådan affattning, att densamma lämnade full säkerhet för en tillämpning av lagen i enlighet med den anda och mening, som enligt landstingets uppfattning bör inläggas uti Förbundsrådets beslut av den 27 juni 1921. Ett formellt vidblivande av den ståndpunkt landstinget genom sitt förenämnda avböjande deklarerat, skulle ogensägligt låta det av petitionärerna åstundade lagstiftningsinitiativet framstå såsom för tidigt väckt, enär § 5 uti garantilagen ännu icke undergått förändring.

Emellertid är för närvarande i landstinget under utarbetning ett förslag till motion om sådan ändring av §§ 3 och 5 i garantilagen, att ett kringgående av bestämmelserna för tryggande av den åländska jordens bibehållande i befolkningens egna händer blir uteslutet. I fall denna motion, vid vars innehåll utskottet anser överflödigt att uppehålla sig, vinner riksdagens bifall, vilket utskottet för sin del hoppas, skulle det redan på förhand uppgjort lagförslag innebära en icke oväsentlig tidsbesparing, med hänsyn vartill och då ett verkligt behov av en s.k. lösenlag föreligger, skäl synes föreligga att godkänna petitionärernas anhållan.

För den händelse motionsförslaget åter icke skulle av riksdagen godkännas, blir måhända det arbete, som landstinget ^{nedlägger} det ifrågasatta lagförslaget, förspillt. Likväl är det icke fullkomligt uteslutet, att riksdagen, även om garantilagens berörda paragrafer icke förändras, antager en lösenlag av sådant innehåll, som tillfredställer landstinget, enär

dotta innehåll icke står i strid med garantilagen, utan tvärtom i full överensstämmelse med dess anda och mening.

Utskottet har sålunda kommit till den uppfattningen, att petitionärernas anhållan har skäl för sig. I anseende härtill och utan att vilja uppehålla sig vid de allmänt kända synpunkter, som av landstinget anlägges å meranämnda paragrafer i garantilagen, får utskottet vördsammat föreslå

att landstinget med biläggande av avskrift av den motion beträffande §§ 3 och 5 i garantilagen, varom landstinget kommer att besluta, ville anmoda landskapsnämnden att till landstingets höstsession innevarande år inkomma med förslag till lag om utövande av lösningsrätt vid försäljning av fastighet i landskapet Åland, baserat på de synpunkter motionen innehåller.

Mariehamn, den 23 februari 1928.

På lagutskottets vägnar:

Torsten Rothberg

August Nordlund

Uti ärendets behandling hava deltagit utskottets ordinarie ledamöter landstingsmännen Torsten Rothberg och Robert Rosenblad, vicetalmannen Johannes Eriksson, landstingsmannen August Nordlund samt suppleanterna Viktor Strandfält.